

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Dreven af!

Citation: Drachmann, Holger: "Dreven af!", i Drachmann, Holger: *Samlede poetiske Skrifter*, 1906-1909, s. 182. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann05tom-shoot-workid55498/facsimile.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede poetiske Skrifter

Marker, Enge og Haver; det var ikke længer den frugtbare Øs Sydspids, man vandrede paa, det var Havets Bund, bedækket med alt, hvad der hørte Havet til: Vrag, Tilintetgørelse. Som én stor, sydende Sø med mægtige Brændinger blev hele Landet Sønden for den omtalte Grænse beskrevet af Folk, der havde oplevet hin Nat og Dag. Søen havde krævet sine Ofre. Den havde faaet dem; nu var den store Bølge gaaet tilbage igen ligesom en Armé, der trækker bort fra det hærgede Land. Men en Besætning havde den ladet blive, og der skulde Aars vedholdende Kamp, sejt Energi til, for at drive Fjenden fuldstændig ud, — hvis han i det hele kunde drives ud. Og det var med en snart lydelig udtalt, snart hennumlet Tvivl fra mange om dette sidste, at jeg igen satte mig til Vogns og arbejdede mig Nord paa over Grænsen mellem Velstand og Forarmelse, Tryghed og Usikkerhed. Skumringen faldt stærkt paa, den lange Aften og længere Nat forestod; og Skyggerne spredte sig som Forløbere for noget uhyggeligt ud over det flade, trøstesløse Landskab, Regnen piskede ind fra Siden, Kusken piskede paa Hestene, snart var det fuldstændig mørkt, og i Mørket og under Vindens Susen og Regnens Fald havde jeg hele Stormnatten for mig. Jeg hørte Lyden af Brændingen, hørte Bygningerne styrte, hørte Kvægets Stønnen og Folkenes gennemtrængende Skrig om Hjælp. Jeg vendte mig i Sædet. Landskabet bag mig var forsvundet i Mørket, ligesom det hin Nat forsvandt. Vinden sagtede et Øjeblik; alt var stille, men det var en Stilhed, som gemte paa meget.

„For alt det stakkels Kreatur“, begyndte min Kusk.
„Ja og Menneskene!“ tilføjede jeg.

DREVEN AF!

Ellen Margrethe var Skudens Navn.
— Hu ha, hale langsomt ind —
Det stod der at læse paa Spejl og i Stavn,
Og paa Vandtønden med,
Og saa mangt et andet Sted,
For de Redere sparede ikke.

Ellen Margrethe sprang læk en Dag.
— Hu ha, hale langsomt ind —
Hun var gammel og mær baade for og bag,

Og i Vandgangen med
Og saa mangt et andet Sted,
For de Redere sparede ikke.

Ellen Margrethe hun gik til Bunds,
— Hu ha, hale langsomt ind —
Men hvis hun vil drukne, saa lad hende kuns
Og ta Rederne med
Paa det dybeste Sted,
For de Redere sparer os ikke.

Nu kunde vi næsten Folkenes Vise udenad, og kunde for den Sags Skyld gerne have sunget med. Vi havde hørt denne Opsang to Dage i Træk, hver Gang nemlig et nyt og forgæves Forsøg blev gjort paa at bringe os bort fra den gæstfri Oase i Isærkenen: Sprogø. Hver Gang Opsangens Toner lød, troede vi, at nu vilde det nok gaa denne Gang; og hver Gang de sidste Ord — med dette truende Plimsollske i sig — hændede under de frugtesløse Forsøg i Isen, vendte vi slukøede tilbage til Stranden og Husene under Fyrbakken.

„Bare Taalmodighed!“ sagde Baadenes Fører, den gamle Peder Rask; „det kommer nok!“ —

Det kom ogsaa. Vi kom over til Fyens Land, men rigtignok ad Omveje.

Naa ja, man kommer ikke altid lige til Maalet. Blot at man naa'r det en Gang! Og dertil udfordres Taalmodighed, som Peder Rask anbefalede, — og saa en god Fører. Hvilket her nu skal berettes.

„Hvad er Vinden?“ spurgte jeg Førerens, som stod i Døren med sin Lammeskindskabuds i Haanden.

„S. O. til S. 1.“ svarede han. „Hun sætter megen Is herop fra Østersøen, men vi maa prøve det nu, da Damperen ligger herude og vil tage os paa Slæb. Vær's go', Passagererne til Knudshoved holder sig klar; nu gaar Jøllerne ud!“

Vi var en halv Snes Lidelsessæller med et Dusin Brevsække og saa lidt som muligt Rejsegods fordelede mellem de fire Jøller, som hver igen havde fem Mands Besætning, udsøgt Mandskab, Kørnekarte, foruden Førerens, som selv endnu var et Stykke af en gammel Kørnekarl.

Vi sagde Sprogø Farvel og haabede — uanset den gode Behandling hos Øens gæstfri Herre — at dette Farvel var for bestandig, i det mindste til næste Isvinter. Der blev arbejdet dels ved Aarer, dels ved Hager ud gennem Sjapisen til Damperen, der ventede paa os, og i hvis Køl vand vi rangerede os. Sprogø skinnede endnu en Gang med sin hvide Fyrbakke gennem den graa og tunge Frostluft, der omgav den; og saa gjorde Øen sig „usynlig“. En Snebygge fra S. O. kom op,

og i denne Byge var det næppe, at vi kunde skimte Damperen, der trak os.

„Det er lidt ubehageligt!“ sagde den Pelskappe, som sad ved Siden af mig paa den vaade Tofte. „Men heldigvis er vi da snart ovre, siden vi nu har faaet Lokomotiv forspændt!“

Det var en ung Landmand, oprindelig Polytekniker, som skulde over til Svendborgkanten for at holde Bryllup.

„De længes?“ spurgte jeg og smilede.

„Om jeg gør!“ Han nikkede og tog sin Feltflaske frem. „Den er endnu fra Krigens Tid,“ sagde han og bød mig. „Jeg vilde ønske, at Portvinen var lige saa gammel!“ —

„Tror De ikke, at vi gjorde bedre i at gemme den lidt endnu? Derved bliver den ældre, og — man véd dog ikke, hvad der kan hælde!“

„Aa hvad!“

Imidlertid stak han den dog i Lommen.

„Mener De, at der kan være nogen Tvivl ...?“ spurgte den anden Pelskappe, en tyk Herre, der var Grosserer og Rejsende selv „i disse daarlige Tider“. Vi havde en Formodning om, at det var i Guano-Branchen, Poudrette, Fosforsur Kalk, Benmel, etc. Men Grossereren talte ikke herom.

„Jeg har aldrig været med før til en Istransport,“ sagde jeg, „men jeg har vænnet mig til ikke at stole paa noget — naar man er til Søs!“

„Jeg stoler paa Vorherre!“ sagde en Seminarist i Enspænderoverfrakke og Sivsko. „Jeg gør!“ sagde han og saa' sig udfordrende omkring idet han bankede sig i de valne Hænder.

„Javel!“ svarede jeg. „Men det er, om jeg saa maa sige, en selvfølgelig Sag. Hvad mener De om vor Fører?“

„Vores Fører?“ svarede han kraftig og med Eftertryk paa Stavelsen es. „Tror De ikke, jeg kender Peder Rask? Jeg er barnefødt i samme By, hvor han har hjemme. Der er Guðskelov Mænd endnu i gamle Danmark. Men jeg siger: Forsynet over os alle, og ingen Kraft uden Forsynets Kraft!“

„Det er besynderligt, saa visse Folk aldrig kan være i nogen Situation sammen udenfor det dagligdags, uden at man straks skal høre om Forsyn og gamle Danmark. Kunde vi ikke foreløbig nøjes med Peder Rask og vort eget Selskab — indtil vi kommer i Land?“ —

Det var en lille pibende Stemme, som tilhørte en lille Mand i en Slags graa Militærkavaj med Slaghætte og en blank Knap bag i Spændetampen. Hvad han egentlig var, havde vi ikke ret kunnet bringe i Erfaring. Han havde rejst meget, kunde en hel Del forskellige Ting og havde haft meget omvekslende Skæbner. Formodningen var omsider

for, at han nu havde et Apotek ude paa Landet i Koldingegnen. Han disputerede idelig med den noget „stærke“, for Resten brave og godmodige Seminarist, hvis afgjort positive Standpunkter i alle aandelige Sager ikke altid var lige godt pansrede mod den andens Indhug. De to Herrer var straks den første Dag kommen ud for hinanden i en Holmgang om de darwinske Afstammings- og Udviklingspørgsmaal.

Seminaristen virrede med Hovedet, men vendte sig denne Gang bort. Sneen feg ham og os andre lige i Ansigtet; der var ingen videre Opfordring til Disput. Kun den lille Mand havde i Tide dukket sig ned i den luv Baadside med Ryggen og Kavajhætten op imod Vinden. Hans smaa, klare Øjne glinsede venligt indbydende op imod hans Modstander.

„Fryser De?“ spurgte han denne.

„Aa ... De kan selv fryse, kan De!“ —

Vi lo. Det gjorde den femte Medrejsende med. Han var „Professionist“ og daarlig klædt, for saa vidt som han kun havde en tynd sort Frakke, tæt knuppet over en linned Krave, der stedse gled op foran i Brystet og maatte hales ned ved Hjælp af et enkelt Bændel. Paa denne utilstrækkelige Udrusning maatte hans Profession og deraf følgende Hærdelse bede. Han var Smed. Manden i den graa Kappe havde bemærket, at Naturen som oftest paa en viselig Maade sørger for sine Skabninger. Dem, som er spinkle med Disposition til Brystforkølelser, giver den en Skindtrøje indvendig og en graa Rytterkappe udvendig; en hvilken som helst anden vilde fryse ihjel paa denne Aarstid i en tynd Klædesfrakke over et bart Bryst; Smedesvende ikke. Seminaristen var bleven vred over Tonen i disse Ord, men den lille graa Mand havde givet Smeden et Hestedækken og et Par Vanter. De sidste havde Modtageren stukket ind paa Brystet; om Hænderne havde han Skal i Forvejen, erklærede han. Dermed var Smeden hjulpen og Skolelæreren gjort tavs.

Passagererne var, som man vil se, saa nogenlunde bleven „indspillete“ i disse Dage. Det bliver man nemt, naar man kommer sammen paa en lille Ø og ikke kan slippe bort. „Menneskene er en selskabelig Race,“ bemærkede Apotekeren. „De skændes i Fællesskab og slutter sig sammen for ikke at dø af Kedsomhed. Selv Eneboerne i gamle Dage maatte føje sig efter de almindelige Love; de flyttede fra Ørkens Huler ind i Klostrene for at afsøndre sig kasernevis.“ Vi skulde foreløbig til det samme Maal, Knudshoved, og var foreløbig i samme Baad.

„Kast los!“ raabtes der gennem Snefoget fra Damperen.

„Los skal være!“ svarede Peder Rask i vor Baad.

Jollerne var atter overladt til deres egne Anstrengelser. Damperen kunde ikke bringe os videre. Isen var altfor sammenpakket her.

Vi var vel den faste Is under Knudshoved paa en kvart Mil nær, men den stærke Søndenstrøm tiltog tillige med Stormen og Snefoget. Mandskabet sled af alle Kræfter. Vi Passagerer var snart udenbords, snart indenbords igen. Isen var en rigtig krakilsk Is. Den vilde hverken bære Jollerne eller Mændene. De sidste tog Aarer og Tofter og lagde dem paa Isen, for at faa nogenlunde fast Grund at føre de første frem paa; men da Føreren en Gang var plumpet i til midt paa Livet, og en anden af Mændene var sluppen igennem lige til Næsen, og da dette Tilfælde truede med at blive det almindelige, saa kommandertes der noget, som jeg ikke hørte, men jeg saa, at alle Jollernes Forender blev lagt op imod Strømretningen, og nu sad vi atter, Mandskab og Passagerer, indenbords paa Tofterne og saa' dels ud paa Isen, dels paa hinanden.

„Hvor gaar Damperen hen?“ spurgte Grosserereren, som søgte at holde fast paa det svindende Skrog i Sneykningen.

„Den ligger stille!“ svarede Peder Rask kort.

„Jamen — vi da?“

„Vi driver af!“

„Driver af? Ih Gudbevares, hvorhen?“ —

„Nord paa!“

Det var kort Besked, men der var næppe anden at give. Vi drev Nord paa med rivende Fart. Jeg kunde selv følge Farten, naar Landet derinde viste sig gennem Snefoget. Gennem Tykningen hørte vi nogen Tid efter en Raaben ud til os i en ikke saa stor Afstand endda. Vi besvarede den.

„Holla!“ raabte Peder Rask.

„Holla!“ brølede vi alle af fuld Hals. Man vil saa gjerne vise, at man er ivrig ved en saadan Lejlighed.

„Hoi—ia!“ lød det svagt ud til os.

„Tag fat, Folkens!“ kommanderte Føreren. „Det er Jollerne inde fra Knudshoved. Lad os se, om vi ikke kan faa Forbindelse!“ —

Mændene sled med Aarer og Hager. Men det var forgæves. Stævne blev næppe vendt mod Land, førend de atter drejedes. Tykningen blev stærkere, Vinden heftigere; intet kunde vi øjne, til sidst hørte vi heller ikke mere noget Raab. Vi var i fuld Drift.

„Lamperøg!“ sagde Smeden.

Men ingen af os lo.

Vor Stilling var i Grunden heller ikke morsom. Jeg véd ikke, hvad de andre tænkte, men Sandsynligheden er vel for, at de tænkte nogenlunde som jeg. Medens Tusmærket faldt hen over de vilde, øde Omgivelser, anstillede jeg for mig selv disse Betragtninger:

Det bærer Nord paa. Stormen og Strømmen har fat i os, og vi maa lystre. Det bliver efter alle menneskelige Beregninger en Tur

Natten over i aabne Baade, omringet af Isflager, i Bælmørke, flygende Snestorm og knagende Kulde. Det er ikke behageligt; langt fra. Nu bliver Spørgsmaalet: vil det blive bedre i Morgen? hvor vil vi være til den Tid? og har vi Proviant?

Det sidste tænkte jeg nok højt. Apotekeren ved min Side gentog i det mindste Spørgsmaalet, idet han henvendte sig til Peder Rask.

Man undersøgte sine Lommer og Folkene deres Beholdninger. Resultatet var ikke oplivende. Et Par, hvoriblandt jeg, havde nogle Tvebakker, Landmanden havde sin Portvinsflaske, Seminaristen havde ingenting, og Smeden en lille Lærke med Brøndevin. Folkene havde akkurat deres Rationer Dagen over. Peder Rask tog Ordet:

„Da vi under disse Omstændigheder ikke véd noget om, hvornaar vi slipper i Land, saa maa vi passe, at disse Pillerier strækker saa langt som muligt. Folkene deler med Passagererne, til der ikke er mere. Videre kan jeg ikke gøre. Resten maa Vorherre sørge for!“ —

Der kom ingen Indsigelse fra nogen, ikke engang fra Apotekeren. Han tog blot til sin Kavajlomme, hvor han havde en Rulle Skraatobak. Denne skar han sindig i lige store Portioner, som han uddelte til Folkene.

„Tobak er bedre end Brøndevin,“ sagde han. „Det véd jeg — og enhver, som har været i Felten!“ —

„Har De ogsaa været i Krigen?“ spurgte Landmanden.

Jeg har været med til alt. For Resten tænkte jeg her paa vanskelige Tilfælde i det hele taget. Jeg var med til at forlise paa Kysten af Brasilien. Selv femte flakkede jeg omkring i Skovene i fire Dage, og vi havde givet fortabt, hvis jeg ikke havde haft Tobak hos mig ligesom nu. Den var rigtignok først bleven gennemtrukket af Saltvand og desto virksomere var den formodenlig, men det staar jo enhver frit for ogsaa her at dyppe sin Ende!“ —

Folkene lo.

Apotekeren fortsatte.

„Jeg tager siden den Tid aldrig bort paa nok saa lille en Tur, uden at jeg har Tobak med i Lommen. Man vil dog nødig krepere, naar man kan undgaa det!“ —

„Hm!“ sagde Grosserereren, som havde været den mest urolige af os.

„Jeg tror ikke,“ sagde Peder Rask paa sin støtte Maade, „at det er værd at fortælle saadanne Ting. Vi kan maaske nok komme i Trang for Historier, men der maa lige godt være nogen Maade med dem!“

„Ganske af Deres Mening!“ fortsatte Apotekeren. „Jeg har dem i enhver Dosis og af forskellige Krukker. Jeg var sidst i Paris under Kommunen; selvfølgelig nødtvungen. Det gik ganske muntert ...“

Her nedlagde Seminaristen Indsigelser. Øjeblikket, mente han, var ikke til at spøge hverken paa den ene eller den anden Maade.

„De befinder Dem stedse i Vildfarelse overfor mig, min unge Ven!“ svarede Apotekeren med afgjort Selvbeherskelse. „Øjeblikket er altid, som man tager Øjeblikket. Hvad mig angaar, saa kan jeg forsikre, at jeg befinder mig fuldstændig vel her og i hvert Fald bedre baade end paa Kysten af Brasilien og iblandt Kommunarnerne. Væn Dem en Gang af med Deres helærende Tone, til De selv har oplevet lidt mere end at tage til og fra København for at søge Degnekald!“

Det var skarpere end ellers. Der blev en lidt pinlig Pause, som strakte sig med nogle enkelte mislykkede Forsøg paa Afbrydelser ud over den største Del af den lange, mørke Februaraften.

Det blev virkelig en lang Aften denne. „Ingen maa falde i Søvn!“ havde vor Fører kommanderet. Saa snart nogen af os viste Tegn hertil, blev han straks purret. Grossererens var temmelig fortrydelig.

„Det er den eneste Fornøjelse, man har, og den skal tages fra en!“ —

Vor Fører trak paa Skuldrene. Ved den lille Lanterne i Baaden kunde jeg se et stille Smil over hans furede Træk.

„De kunde nemt komme til at fortryde det!“ sagde han undvigende.

„Sov De bare ind!“ faldt Apotekeren i. „Hvis De har forsikret Deres Liv højt og i en solid Anstalt, saa vil Deres Enke være et godt Parti i Morgen!“

Folkene tillige med Smedesvenden lo.

Jeg har hverken Kone eller Livsforsikring,“ sagde Købmanden hidsig. „Men dette er en uanstændig Maade at behandle Passagererne paa!“ —

„Anstanden regnes efter Vandstanden, og begge regnes efter Graderne paa Termometret herude,“ sagde den utrættelige Apoteker. „For Resten kan De jo klage til Postvæsenet — i Morgen eller paa Søndag eller en anden Dag!“

Der blev atter lidt Munterhed, og under denne opdagede Peder Rask, som havde været forude, at vi nu havde en stor, fast Isflade i Lø af os, som kunde bære Jollerne. Der blev straks givet Ordre og prajet til de andre Baade, og det lavede op.

Apotekeren var den første, som rejste sig og kravlede ud.

„Nu kan vi strække Benene, som Mynden sagde til Grævlingehunden. Jeg tror, begge mine sover; — og jeg, som er gaaet i Rette med Grossererens!“ ...

Jeg saa' paa mit Ur. Klokken var da 11. Vi havde altsaa endnu hele Natten for os.

Efterhaanden kom de tre andre Joller til. Passagererne steg ud,

alle Jøfferne blev halede op paa den faste Isflade og lagt i Rundkreds omkring et aabent Hui i Midten af Isen, som Folkene havde hugget med deres Haandøkser, og hvor de nu stod med et Par Lanterner, Kompas og en Lodline for at beregne, hvor vi omtrent var og hvorhen vi drev. Thi drive gjorde vi stedse, det kunde vi være temmelig sikker paa.

Jeg vil ikke tale om de Kiager, vi maatte høre paa fra de andre Medrejsende. Klager er altid trættende. Vi maatte døje disse, fordi Føreren, Peder Rask, var i vor Baad; og det skal jo altid gaa ud over Førerne.

Han tog det koldblodig og stilfærdig som altid:

„Hvis Passagererne vil sove nu, saa kan de tørne ind i Jøllerne en halv Time eller i det højeste tre Kvarter. Efter den Tid bliver alle purrede. Der gælder ingen Undtagelser!“ —

De fleste af os krøb ind. Masten var bleven lagt midtskibs over Tofterne i hver Baad med Smaksejlene bredt over og nogle tunge Genstande til at holde fast paa Fligene, at de ikke skulde blæse op. Først jeg for min Part overgav mig til den knap tilmaalte Hvile, kunde jeg ikke dy mig fra at løfte op i vort Sejldugs Sengetæppe og se mig om i dette Sovegemak under aaben Himmel.

Det var et virkningsfuldt Billede. Noget for en gammel nederlandsk Maler. I Midten Folkenes Gruppe, dæmpet mumlende indbyrdes, kastende lange, brede Slagskygger fra Lanterner som Lyspunkt ud over Isen og Sneen. Himlen oven over bælmørk uden Stjerner; Baadene i Rundkreds væltede om paa Siden med Dækkener over som trætte Kavalleriheste omkring en Bivuakild. Hist og her fra lød Snorken. Stormen havde lagt sig noget, men endnu fo'r enkelte Vindstød tudende hen over den lille Lejr paa Ismarken, og fin Sne blev drevet mig ind i Øjnene. Fra Baad til Baad, snart uden om, snart inden om Kredsen, snart henværende sig til Vagtmandskabet i Midten, gik vor utrættelige Fører med en Feltherres Ro, Overblik og Aarvaagenhed. Jeg følte mig tryk i denne Mands Selskab, stolt over at have gjort hans Bekendtskab, stolt over at være af samme Nation som han.

En saadan enkelt Mand betegner en Races Særkende, tænkte jeg ved mig selv med en hemmelig Glæde. Jeg huskede i dette Øjeblik en Slædefart op over St. Gotthardt under vanskelige Omstændigheder; ogsaa den Gang havde der været en saadan enkelt Mand, Føreren, som havde indgydt os hin forunderlige Tillid, hvorom Soldater maa kunne tale saa meget fra Felten, og hvorom Sømænd maaske endnu oftere kunne tale. Men den Gang havde det været en *fremmed*, hvis Uri-Dialekt jeg endda næppe forstod. Kom nu og benægt det nationale. Ja, disse *enkelte* Mænd ...!

Et Hoved stak op ved min Side.

„Spanterne i Baaden er just ikke Krølhaarsmadrasser!“ sagde Apotekereren. „Men det er dog bedre end at plages af Moskiterne i Brasilien eller Lopperne i Italien. Er De en Ven af det maleriske?“ spurgte han.

Jeg bejaede og pegede omkring os.

„Aa ja, det er ganske vakkert. Skade, at jeg lod min Mappe blive i min Kuffert, og at det er saa mørkt, og at mine Fingre er døde, ellers kunde der være bleven en nydelig Skitse ud af det!“ —

„Kan De ogsaa tegne?“ spurgte jeg.

„Jeg kan alting, uden at rose mig selv. Jeg kan ogsaa sove paa en Trærist. De skulde prøve paa det samme. Godnat!“ —

Jeg lod ham faa nogle Minutters Forspring, inden jeg selv dukkede mig ned. Da jeg var kommen til at ligge, mærkede jeg, at jeg havde Landmanden ved min ene Side. Han sov og trak Vejret med et surdt og normalt Menneskes dybe Drag. Han snakkede lidt i Søvn. Det var Brylluppet, han tænkte paa.

Ja, sagde jeg ved mig selv og strakte mig mellem Pelskapperne, hvorved Grosserereren gav sig fortrædelig. Liver er i Grunden en løjerlig Ting; det har sine Omvekslinger, sine Modsætninger, sine Modsigelser. For et Par Aftener siden i det kgl. Teater til Blomsterfesten i Genzano. I Aftes til et improviseret Gilde paa Sprogø, og i Nat — til Køjs paa Isen i Bæltet eller Kattegat. Større Afveksling kan man næppe ønske sig. Og saa klager man over, at Aladdins Lampe er bleven borte. Utaknemlige Slægt! —

Jeg sov. Eller jeg sov maaske ikke, men laa blot hen i en Tilstand af Døs med Fantasier fremkaldt ved den stærke Kulde og Dagens Strabadsor. Jeg syntes, at jeg var med den store Armé paa Tilbage-toget fra Moskow, at jeg var udmattet faldet om paa den øde Sne-mark, og at en Kosak vilde kvæle mig, for nemmere at kunne tilegne sig mine Skjorteknapper, der var en Foræring af Napoleon selv for Bravour paa Slagmarken ved Beresina. Jeg løftede Hovedet. Det var Landmandens Haand, der var kommen til at ligge omkring min Hals.

Jeg befriede mig og døsede atter ind. Jeg hørte Vinden tude sin sørgelige Melodi over mit Hoved og mærkede den fine Sne kildre mig om Næsen. Jeg tænkte paa Koldbrand i Næsen og paa at sove ind den lange Søvn, hvoraf man aldrig vaagner, men jeg var allerede for sløv til at rejse mig. Det forekom mig, at jeg var med et Selskab paa en Nordpolsekspedition. Vort Skib var skruet i Stykker af Isen; vi var paa Slæderne. Slæderne havde gjort Holdt, vi havde spist vore Hunde og gnavede paa Seletøjet. Jeg sad og gnavede paa den sidste Rem, da en Isbjørn kom til og vilde have sin Part med. Den tog fat i mig med sin Lab, jeg slog efter den; den ruskede i mig, stærkere og stærkere ...

... Jeg vaagnede; Lanternelyset skinnede mig i Øjnene, jeg rejste mig over Ende og saa' lige ind i Peder Rask's skæggede Ansigt.

„De maa op, hører De!“ —

Jeg tumlede op. Sneen feg mig i Ansigtet, jeg saa' Folk omkring mig i Kapper, jeg saa' Baadene i Rundkreds og den bælmerke Luft.

Jeg var atter med.

Der blev bandet en hel Del mere end nødvendigt omkring mig. Alle Passagererne ravede mellem hverandre, kun Folkene stod fast — og Føreren.

„Alle Mand ved Jøllerne!“ kommanderte han. „Passagererne tager Haand i med!“

Vi tog fat mekanisk. Jøllerne blev trukne — ikke, som vi straks troede, af Sted ud over Isen igen, men i en Kreds rundt nogle Omgange om Lanternen i Midten. Blodet kom atter i Bevægelse. Mandskabet sang og vi med:

Ellen Margrethe var Skudens Navn.
— Hu ha, haie langsomt ind —
Det stod der at læse paa Spejl og i Stavn,
Og paa Vandtønden med
Og saa mangt et andet Sted,
For de Redere sparede ikke. —

„Kommer vi ikke videre?“ spurgte en Herre en af Folkene.

Denne, en stor, stærk Fisker, som jeg særlig havde bidt Mærke i om Dagen, svarede paa sit Fynske:

„Nej, vi kører bare i Karuselbane lidt!“

De lo rundt omkring.

Landmanden, som havde taget et dygtigt Drag af sin Portvin, bød Flasken videre. Den kom tom tilbage.

„Den skal Du have,“ sagde Flaskens Ejermand til den store Fisker, „som en Erindring om denne Tur. Den har været med i Krigen, skal jeg sige Dig!“

„Ja, den ser mig ud til det,“ svarede Manden og vendte Flaskehalsen ned efter, inden han stak den til sig. „Men lige godt: den kan blive fyldt igen!“

Og nu sang han, og flere med ham, den bekendte Vise:

Ja min Flaske er tom, den skal fydes,
Den skal fydes med Brændevin ...

„Nej, vi skal have en ordenlig Sang, Folk!“ raabte Seminaristen. „En Fædrelandssang!“ —

„Mindre kan ikke gøre det!“ sagde Apotekeren.
 „Ja, lad os saa kun synge!“ sagde Peder Rask. „For nu maa vi se
 at holde os muntre til Daggry!“
 „Op med en!“ blev der raabt.
 „Jeg kan en ganske ny!“ sagde Seminaristen.

Vort Land, hvor Vintrens strenge Tid,
 Naar Stormen over Sletten kuler,
 Gør Skoven tynd og Marken hvid
 Og Bondens travle Hænders Flid
 Bag Tæppet gennem lange Tider skjuler,
 Vort Land, hvor atter Somrens Vind
 Udsletter Vintrens mørke Minder ganske:
 Du voksed os i Hjertet ind;
 Af al vor Sjæl og alt vort Sind
 Vi elsker Dig, saa sandt som vi er Danske.

Et stort Kor gentog de tre sidste Linjer.

Vort Land, hvor Tidens tunge Tryk,
 Mens Vold og List i Verden hærged,
 Har kræget mangen senet Ryg
 Og i en fltret Knudes Læk
 Har bundet Haanden, som tilforn bar Værget,
 Vort Land! der kommer vel den Tid,
 Hvor vi tør drage paa den haarde Handske:
 Naar vi kun slaar til Retten Lid
 Og vogter os for Genbyrdsstrid,
 Saa bliver det nok Sommer for de Danske.

Vi gentog alle:

Saa bliver det nok Sommer for de Danske.

„Jamen, der er et Vers endnu!“ sagde Peder Rask.
 „Det husker jeg ikke, — jeg har først for nylig lært Sangen,“
 sagde Skolelæreren.
 Peder Rask sang:

Vort Land! Du ligner fast en Baad,
 Som gennem stride Strømme driver,
 Men vi er kendt med Sømands-Raad
 Og kan vel bryde Strømmens Braad;
 Kompassets Naal os Kursen foreskriver,
 Vort Land! din Voves vide Gem

Er os en aaben Bog, som vi bør granske;
 Der stiger store Skygger frem
 Og sender ned en om og hjem
 Med Sømandsslag hver Uven af de Danske.

„Hurra!“ raabte vi.

„Peder Rask skal leve!“ raabte nogle.

„Tak!“ sagde han beskedent. „Det gør han nok alligevel; men lad os bare blive ved, saa længe vi har Dampen oppe!“ —

Der blev nu sunget adskillige gode gamle Fædrelandssange. Nogle af de rejsende i de andre Joller var bedre forsynede end vi med vaade Varer. Der kom et Par Flasker frem, og natet Peder Rask heller havde set, at der blev sparet og gemt til Dagen, saa gik Flaskerne dog rundt, og det gode Humør blev holdt oven Vand. Vi havde maaske alle en hemmelig Følelse af, at Natten var lang og at, saa snart Humøret oven paa denne bratte Vækkelse en Gang begyndte at dale, saa vilde det hurtigt synke samtidig med baade Termometer og Barometer paa denne vor ufrivillige Ishavsekspedition.

„Kunde vi monstro ikke komme ind i en anden Dur?“ afbrød Apotekeren den utrættelige Seminarist, som allerede var halv hæs af at overdøve Vinden.

„Ja værsgo“, svarede han; „det staar Dem frit for!“

„Jeg synger ikke selv“, sagde hans Modstander tørt. „Det er en af de meget faa Ting, som jeg ikke kan; allierhelst ikke i 7—8 Graders Kulde paa Store Bælt. Dertil fordres Lunger som Deres og Begejstring som en Tyrtaeus. Men jeg kunde maaske opflamme en andens Begejstring i en anden Retning. Hør De, Landmand, har De ikke fortalt os, at De skulde holde Bryllup i Morgen?“

„Jo, det skulde jeg rigtignok — det vil sige, jeg skulde egentlig have holdt det i Aften!“ svarede den godmodige unge Mand.

Der blev klappet og raabt Hurra.

„Det er kedeligt!“ sagde Apotekeren uforstyrrelig. „Men da De dog sandsynligvis stadig er i Stemningen, kunde De saa ikke synge os en Vise i samme Stemning?“ —

„Jeg kan ingen!“

„Sniksnak. En Landmand og en Krigsmand skulde ikke kunne synge en Kærlighedsvisse — oven i Købet sin Brudenat? Op med den!“ —

Brudgommen betænkte sig.

„Jeg kan en Bondevise!“ —

„Meget godt!“

„En, som de synger hjemme paa Gaarden!“ —

„Fortræffeligt!“

„Men den er rørende!“

„Lad os bare høre!“

Han sang:

Jeg véd en Magt, som større er
 End selv de største Kanoner,
 Og om den Magt jeg synger her,
 Det er de bekendte Toner:
 Jeg elsker Dig af al min Magt
 Og al min yderste Eje,
 Og elsker Du mig, saa er Ordet sagt
 Og Tingen paa gode Veje!

De Krigsfolk gaar i Verden om
 Og gør saa megen Slags Skade,
 De tramper Kornet paa Marken om
 Og brænder den Bondes Lade;
 Men kommer Soldaten hjem igen,
 Saa maa han lystre sin Pige,
 Thi ingen kan dog sin kæreste Ven
 Et eneste ondt Ord sige.

Der flyver vel saa mangan stolt Fugl
 Og bor paa de høje Steder,
 Og Ørnen er vel den vildeste Fugl
 Og haver de bedste Klæder;
 Men vil jeg om Kvæld i Lunden gaa
 Og have min Ven i Tale,
 Saa er der en Fugl, som vi kan forstaa,
 Og det er de Nattegal.

Og ligger Vintren tung og graa
 Og knuger os med sin Kulde:
 Der ligger ej megen Magt derpaa,
 Naar vi nu til Bryllup skulle.
 Der gror en Blomst ved Vinter og Vaar
 Og under saa megen Smerte,
 Der synger en Fugl, som alle forstaa,
 Der haver et Menneskes Hjerter.

De klappede; nogle gjorde flove Bemærkninger. Jeg trak mig lidt udenfor Kredsen og saa' op imod den bælmørke Himmel og ud over den mørke, øde Flade, hvor Sneen blinkede dæmpet, hvor Isstykker-

ne derude i Strømmen skurede med underlige Lyde mod hverandre, hvor hvert Haab syntes udsiukt i Vinternattens Dyb, hver Trøst, hver Glæde, hver Sjælens Opsving syntes flakkende som husvilde Fanger omkring i det evige Sibirien.

Og ud over dette Øde led den enfoldige Sang saa simpel! — saa sølsom i sin Simpelhed.

Jeg maa nok være bleven staaende temmelig længe udenfor Baad-lejren i mine egne Betragtninger, thi vor Fører, som altid havde et Øje paa hver Finger og som savnede en af Passagererne, traadte ud til mig, hvor jeg stod, og sagde høflig men afgørende:

„Undskyld, De kunde nemt blive borte for os, og det er mig, som skal svare til Dem. Vil De ikke komme til Flaget igen!“

Jeg gik tilbage.

Apotekeren var i Færd med at fortælle Historier fra sine Rejser.

Det var vist meget interessant; men jeg var nu en Gang bleven adspredt.

Af og til led der:

„Nej, hør, véd De nu hvad ...!“

„Den er for grov!“ —

„Han gør Nær af os!“

„Ha ha ha!“

Apotekeren vedblev uforstyrrelig:

„Det er utroligt, hvad en svær Mand indgyder Verden Respekt, i Sammenligning med os magre. Min Ven var kommen for 8 Dage siden til Boston for at forsøge sin Lykke som Portrætmaler. Han havde et Par Dollars til Rest og var endnu ikke begyndt sin Karriere med at sulte. Han havde sin fulde Vægt plus sit Kinds-kæg, men endnu ingen Kunder. Han mente, at det muligvis kunde ligge i Kinds-kægget, og gik derfor ind i en Barberstue for at blive raget mere artistisk. Butikken var fuld af Kunder, som kastede et Blik paa den svære unge Mand. I Boston er alle Mennesker meget gudfrygtige og meget magre; alle Mennesker er tillige Købmænd dér, Barbererne iberegnet. Der var Varelager i Kælderrummet under Stuen, Lemmen stod aaben, nogle stærke Negre var beskæftigede med at stuve Varelager væk dernede. Da min Ven var bleven raget, stod han op, tog Servietten fra Halsen, tørte sig og gik baglænds tilbage gennem Stuen, idet han beundrende saa' sig selv i Pillespejlet. Han gik baglænds ned igennem Kælderlugen, knuste Ryggen paa to af de stærkeste Negre, kravlede op og gav sig til at skælde Barberen ud paa sit bedste Engelsk, idet han krævede Erstatning for udstaaet Angst og Tabet af sin Lommekniv.

Barbereren maalte ham Skæppen fuld og fordrede Erstatning for sine Negre. Kunderne i Butikken tog Parti for den fremmede. Negre-

ne blev hejsede op og lagt paa en Vægt. De vejede tilsammen 400 Pund i død Vægt. Min Ven lod Lødderne tage væk og stilledes sig selv op. Han vejede 50 Pund i Overvægt, 450 Pund i Modvægt — uden Støvler; thi dem havde han begge flækket i Faldet. Barberen tilbød straks at slutte en Akkord med ham, hvis han vilde lade sig vise frem nogle Dage med Negrene i et særskilt Værelse imod Entré. Men da det var i Sommertiden, og Negrene allerede lugtede i Forvejen, saa afslog min Ven Akkorden. Samme Uge fik han Bestilling paa alle Kundernes Portrætter og maalede desforuden hele Barberstuen med Oprinet og de døde Negre. Billedet blev offentlig udstillet og indbragte ham en betydelig Sum; senere købte Barberen det som Skilt for sin Forretning, men lod det atter tage ned under Krigen mellem Nord- og Sydstatene. Min Vens Karriere var gjort. Men han var uforsigtig, han rejste til New Orleans, medens Krigen endnu stod paa, og blev skudt som Abolitionist! —

Grosserereren spurgte ganske alvorlig:

„Er det virkelig sandt?“

„Ja omtrent!“ sagde Apotekereren og rejste sig fra Rælingen af Jollen, hvor han havde siddet.

Man lo. Der var flere, som fortalte Historier. Men disse blev af en sædse lettere Art, efterhaanden som de tilstedeværende Handelsrejsende fra de andre Joller leverede Kontingentet. Apotekereren gik hen til mig, og idet han stødte blidelig til min Arm, deklamerede han det Sted af Goethes Faust, hvor Mefistofeles slaar Gækken løs blandt Studenterne i Vinkælderen:

„Giv Agt, nu først begynder
for Alvor Bestialiteten.

Jeg ynder ikke Handelsrejsende!“ tilføjede han.

„Jeg ikke heller; men hvorfor giver De Tønen an?“

„Aa, hvis de blot holdt sig indenfor den Tone ...! hvad er Klokkeren for Resten?“

Jeg saa' paa Uret. Klokkeren var hen imod tre.

Saaledes forløb Natten. Man var i Stemning, og man havde alle en forunderlig haardnakket Tro paa, at Morgenen vilde bringe det forønskede Land i Sigte og den forønskede Ende paa Rejsen.

Men ad Daggry var man noget træt. Beholdningen af Vin og Spirituosa var sluppen op. Jeg saa' paa Peder Rask; han syntes ikke om det, men, som han sagde, „Natten var nu gaaet, og det var altid noget!“

Vi krøb igen ned en halv Timestid og blev atter purrede, denne Gang under lydelig Knurren.

Snefoget vedvarede. Smeden og Seminaristen gik op og ned sammen og slog sig med Hænderne under Armene.

„Hvem der nu havde en Kop Kaffe!“

„Jeg har ikke rørt min Flaske endnu!“ hørte jeg Smeden hviske til Skolelæreren.

Jeg tænkte ved mig selv, at jeg ved Lejlighed vilde tage mig dette til Indtægt, thi jeg kunde se paa Peder Rask, at der ikke var synderlig gode Udsigter.

Det gik vel efterhaanden op for de fleste. Føreren behøvede ikke at sige noget; Folkene lige saa lidt. I Nat havde nogle af Passagererne — i Følge en ikke ualmindelig Drift ved slige Lejligheder — stuet mere og mindre varme Bekendtskaber med enkelte af Mandskabet; man mener paa den Maade at komme hurtigere af Sted, eller Gud véd hvad man mener, men Overtroen er stor endnu i vor Tidsalder.

Saa blev der holdt Frokost, og under denne Frokost, som var noget knap, viste det sig, i Følge Indberetning fra Mandskabet, at der kun var Proviant til ét Maaltid endnu.

„Vi kommer vel sluttelig til at spise hverandre!“ sagde Apotekeren.

Peder Rask gik hen til ham og bad ham mindelig ikke at tale saaledes, da Passagererne nemt kunde blive angst og derved Kommandoen over Ekspeditionen gaa i Stykker.

Apotekeren rettede sine Ord til „at vi sluttelig kom til at spise de Pelsstøvler, som forefandtes.“

Han var og blev uforbederlig.

Imidlertid betroede Peder Rask mig dog sagte, „at denne Mand rigtignok havde en ford — aaben Mund, men han (Peder Rask) havde sine Kendetegn paa, at den Slags Folk ikke nemt blev forknyt, og det kunde komme os til Gode, hvis vi virkelig skulde drive nogle Etmaal endnu.“

Det var en lovende Trøst.

Da Middag var forbi — men uden Middagsmad — klarede det efterhaanden op i Vejret, og den alt gennærtrængende Vind lagde sig. Vi saa' alle sammen V. S. V. efter, hvor Føreren pegede.

Det var en Landkending, og Peder Rask erklærede, at det var Fynshoved.

Et Suk af Lettelse opsteg fra det hele Selskab; men den store Fisker skiftede sin Skraa og blinkede til sine Kammerater.

Grosserereren spurgte ivrig:

„Hvornaar kan vi være inde?“

„Det skal vi sige Dem, naar vi kommer i Land!“ svarede Fiskeren.

Peder Rask sendte ham et Øjekast og vedblev selv:

„Der kan være noget over en Milsvej ind, men det gaar begribelig-

vis ikke saa let, som paa Odense Landevej. Vi skal gøre vort bedste; men nu holder jeg for, at vi skaffer til Middag med den Proviant, som endnu haves; og jeg vil spørge Passagererne, om de ikke selv finder, at Mandskabet bør have Broderparien, thi Folkene har et godt Stykke Arbejde for sig og alle Kræfter nødige; og her kommer det an paa Mandskabet!" —

Der var selvfølgelig ingen, som gjorde Indvendinger herimod, saa meget mindre, som de fleste — man behøvede blot at raadsørge Ansigerne — længtes efter at faa Ende paa det og havde det bedste Haab med Landet saa nær for Øje.

Det sidste Stykke Brød og Flæsk og den sidste halve Snaps forsvandt, og nu hed det: Klar ved Jøllerne!

Men forinden der blev lagt Haand paa Værket, og medens Folkene endnu stod og gjorde Selerne fast over Skuldren for at hale Baadene frem over Isfladen, spurgte Peder Rask:

„Er der ingen, som nu vil synge en Vise med rigtig Humør i?"

Peder Rask viste sig stedse som en dygtig Anfører. Han vilde have Musikken i Spidsen, naar hans Folk skulde gaa paa.

„Jeg skal synge en?" raabte Smeden, som havde sluttet sig til Mandskabet og deltog i Arbejdet, dels af gammel Vane, dels fordi han kendelig frøs i sin lette Paaklædning.

Han kastede Apotekerens Hestedækken i Jollen, svingede de solide Arme, og sagde: „Jeg er Grovsmed, skal jeg sige Dem!" Derpaa sang han:

En Snedker maa lime og lirke sig frem,
 En Klejnsmed maa file saa sindig,
 Men Grovsmeden ta'er
 Sin Hammer og sia'r
 Et Slag, som er mere gesvindig.
 De andre maa immer med Fil og med Klud
 Og Høvlen gaa Arbejdet efter,
 Men Grovsmeden gør det med Hammeren ud,
 For han har de stærkeste Kræfter.

En Skrædder maa stikke og lappe og sy,
 Og stikker som oftest i Blinde,
 En Væver han staar
 Et halvt Fjerdingsaar,
 Forinden han Traaden kan finde.
 Det gaar, som det kan, efter bedste Beskub,
 Og Arbejdet blir jo derefter,
 Men Grovsmeden gør det forbi i en Snup,
 For han har de stærkeste Kræfter.

En Skomager bejser og bider sin Traad,
 En Slagter han lugter af Galde,
 En Smed kun af Rust,
 En Høker af Ost,
 Og Garveren værst af dem alle;
 Men Rusten og Soden, som Grovsmeden faar,
 Kan vaskes af Fjæset bagefter,
 Og naar han i Pudsen om Søndager gaar,
 Saa har han de stærkeste Kræfter.

Hvad kerer jeg mig, om de alle kom frem
 Og vilde med Smeden regere?
 En Grovsmed han ta'er
 Sin Næve og sla'r
 Et Slag, som kan alting spolere.
 Ja lad dem kun komme, saa mange de vil,
 Jeg tæller dem slet ikke efter;
 En eneste Grovsmed slaar magelig til,
 For han har de stærkeste Kræfter.

„Hurra!“ raabte Folkene og Smeden med.

Og saa trak de alle fire Joller af Sted i en Række hen over den faste Isflade, som havde givet os Nattekvarter.

Ak. Haabet er skuffende. Ved Kanten af Isfladen steg Passagererne i Jollerne, og nu begyndte der den gamle Kamp fra Mandskabets Side med Aarer og Hager imod Strømmen og alle Arter af Is, Sjapis, Grødis, Skrueis, drivende Iskamper og faste Iskamper. Naar Aarer og Hager intet formaede mere, saa maatte Folkene ud over Baadsiden og arbejde i bogstaveligste Forstand som Brolæggerjomfruer med de tunge Støvler, medens Hænderne, med og uden Vanter, holdt fast om Rælingen. Nu og da gik en Mand igennem og halede sig selv op igen, eller blev halet op af de andre.

I Begyndelsen blev der raabt Hurra for ethvert Tilfælde, men Raabene døde efterhaanden hen. Folkene holdt sig udmærket. En af dem, en lille sejt, smidig Fyr, som havde den forreste Tofte og som var gaaet igennem lige op til Halsen, erklærede til Apotekerens ikke ringe Glæde, „at der ikke engang var saa meget Vand i den Grød, at man kunde blive ordenlig vaad.“

„Jo i Støvlerne!“

„Men saa træk dem af, Mand!“ raabte Grosserereren, som var ganske blaa om Kinderne af Kulde.

„Skulde vi trække Støvlerne a', hver Gang vi fik dem fyldt, saa kom vi nok ikke langt!“ sagde Fiskeren, idet han rystede sig som en Jagthund, der har været ude i en Mose.

„Det var svart, som en gammel Viking vilde have svart!“ sagde Seminaristen.

„Er De vis paa, at man brugte Støvler den Gang?“ spurgte Apotekeren.

„Jeg taler ikke til Dem!“ —

„Men jeg spørger Dem!“ —

„Og jeg svarer ikke!“ ...

„Lad os nu ikke mundhugges,“ sagde Landmanden forsonlig. „Nu gaar det jo rask ind efter!“ —

Desværre, det gik ikke saa rask ind efter. Jeg saa' paa Kompasset, som Peder Rask netop sad og balancerede med mellem sine Vanter, hverfra begge Tommeltutterne strittede ud til Siderne som Vingerne paa det sællandske Jernbaneselskabs Vaabenmærke. Strømmen satte os N.V. efter og vi skulde S.V.

„Dette gaar ikke godt?“ hviskede jeg spørgende til ham.

Færeren saa' op til mig med sine lysegraa, lidt tungsindige Øjne.

„De kan vel taale at høre det?“ svarede han.

„Jeg kan se det,“ sagde jeg. „Vi kommer ud i Kattegat!“

„Eller vi er der,“ sagde han. „Men lad Dem ikke mærke med noget; vi kommer vel nok i Land et Steds. Der er jo Øer her rundt omkring. Naar vi blot havde Proviant!“ —

Jeg samlede Kappen om mig og begyndte at føle til mine Underben, om de var der endnu. Jeg overbeviste mig om, at de var der, men føle dem kunde jeg ikke.

Tusmærket faldt paa. Vinden rejste sig klagende derude fra den bevægelige Ismark, men heldigvis havde vi den paa den gunstige Boug. Det var altid nogen Trøst.

Det var snart vor eneste. Det begyndte at gaa op for Passagererne, at alt ikke var, som det skulde være. Jollerne blev holdt tæt sammen i Række efter hinanden. Ved den forreste Jolle arbejdedes der med det samtlige Mandskab; derpaa toges der fat paa den næste og saa fremdeles. Isen kunde ikke bære Jollerne paa Kølen, de maatte kæntres om paa Siden og hales frem paa Slæbelisterne. Passagererne maatte stadig krybe fra den agterste til den forreste. Paa denne Maade holdtes Øjnene i det mindste aabne og Blodet i Bevægelse, men Mandskabet trættedes synligt ved det mere og mere besværlige Arbejde. Der blev nu næsten intet talt, kun korte Kommandoord høstes og en Gang imellem et Hiv ohøj! sammen med Vindens Tuden.

Paa en Gang skinnede et Lys frem i Mørket.

„Hvad er det?“

„Samsø Fyr!“ svarede Peder Rask.

„Men Gudbevares!“ høstes Grossererens Stemme. „Skal vi i Land paa Samsø?“

„Vi skulde helst et andet Sted!“ svarede Peder Rask mut. „Vi maa nu tage det, som det falder. Vorherre holde sin Haand over os!“ — „Amen!“ sagde Seminaristen.

Modet dalede nu iblandt os med hver trøttende Iang Time.

„En Ting kan vi være glade over,“ sagde Peder Rask, hvis Barometerstand stedse viste paa „uforanderlig“.

„Naa, og det er?“ spurgte Apotekeren.

„At vi ikke har Fruentimmer med!“

Landmanden sukkede.

Jeg skal have ondt ved at forklare, hvad jeg egenlig følte. Jeg tror, at det nærmest var en Sløvhedstilstand, der havde grebet mig — og de andre formodenlig med — som Følge af denne stadige Frysen og dette stadig opdukkende Spørgsmaal: hvor vil dette ende?

I Begyndelsen foruroigede dette Spørgsmaal og fremkaldte en vis febrilsk Stemning, hvori man ikke var langt fra at give sig til at anklage Peder Rask — i Mangel af en anden. Men efterhaanden som Kulden og Mangel paa ordenlig Hvile og paa Søvn gjorde sin Indflydelse gældende, forenede disse tre Kræfter sig med Frygten og frembragte Resultatet Sløvhed eller Tankeløshed. Menneskene — og især Bymennesker — er kun tilgængelige for et vist Kvantum Besværlighed og Ængstelse; ud over dette synes kun Fiskeres og Anføreres Nerver at række; Resten slæves og udfører mekanisk de paabudte Bevægelser. Ellers vilde rimeligvis ingen Krig — lige saa lidt som nogen parlamentarisk Kamp blive udfægtet.

Jeg halvsov inden i, og halvt sad jeg og tænkte saadan noget. Nu var det strengt forbudt at give sig hen til Sønnen, thi Kulden var steget og Modstandskraften efterhaanden brudt. Det var den anden Nat under aaben Himmel i Isbaad.

Vi Passagerer talte ikke længer til hinanden. Med korte Mellemrum skræmmedes vi op af vor Dvale ved den utrættelige Førers: De maa ikke sove! eller vi blev purrede til at kravle ud af Jollen og assistere Folkene. Det sidste var nok mere for at understøtte Vækkelsen, end for at understøtte Folkene: thi vi lystrede kun mekanisk. Smeden var den eneste, som tog fat med for Alvor. Men han var jo ogsaa Grovsmed og havde „de stærkeste Kræfter“.

Og saa havde han ingen Pels, som Apotekeren filosofisk bemærkede. Han gjorde en Dyd af Nødvendigheden.

Det sidste gjorde Seminaristen til Dels ogsaa. Min Agtelse for denne Mand steg. Grosserereren klynkede i et væk. Landmanden holdt stadig Ild paa sin Pibe ved Hjælp af Fyrstøj og Lunte, men sagde intet. Apotekeren gjorde hver halve Time en Bemærkning og hostede nu og da.

Ud over Midnat erklærede Mandskabet, at de maatte holde Hvil; de kunde ikke længer.

Smeden tog nu sin Flaske op af Lommen. O ve, den var knust. Han puttede Frakkeforet i Munden og sugede paa det, men „Kraften var forduftet“, som han sagde.

Peder Rask lod Folkene lægge sig paa Tofterne. Selv syntes han hverken at trænge til Søvn eller Hvile.

Han sad agter i Jollen med Lanternen og Kompasset staaende foran sig. Lyset faldt over hans Ansigt. Det var roligt som altid, ingen Udmattelse, ingen Ophidseise. Hans Øjne søgte Kompasset, eller de saa' ud over Baadsiden mod Samsøfyret og nu og da op over Nattehimmelen, hvor Stjernerne begyndte at skinne mere og mere grønne; Tegn paa stigende Frest.

En Gang imellem bankede han sig lidt i Hænderne, betragtede derpaa os Passagerer lige saa opmærksomt og i en vis Henseende lige saa mistænksomt som en Lærer sine Elever, henvendte en kort Bemærkning til os eller til Folkene, og rejste sig sluttelig med en Hage i Haanden for at inspicere de andre Joller, der var betroede i hans Varetægt.

„Det er en flink Mand!“ sagde jeg, da han var gaaet, til en af Folkene, den lille sindige Fisker, som halvt sad, halvt laa over en af Tofterne.

„Ja han er saa!“

„Det er en Mand, som man kan forlade sig paa?“

„Ja det er saa!“

„Der er vel ikke bedre Fører paa Sællandssiden?“

„Nej, det bliver nok den voveste; men han har jo ogsaa i mange Aar været ved det. Ja en saadan Istransport kan være ubekvemmelig nok til sine Tider!“

„Jo jeg skal love for det!“ —

Vi tav en lille Stund. Saa spurgte jeg Folkene:

„Kan I ikke fortælle en lille Historie? denne Nat er saa lang!“

„Ja den er saa. Nej, vi kan ellers ingen Historier. Det kan han, som sidder dér hos Dem!“

Apotekeren løftede Hovedet og sagde:

„Aa jeg be'er. Jeg renoncerer!“

Folkene forstod ham ikke. De snakkede dæmpet indbyrdes.

„I skal ikke komme til at fortryde paa det, saa snart vi kommer i Land en Gang.“ sagde jeg opmuntrende.

„Ja De skal ha' saa mange Tak. Men vi kan ingen Historier.“

Atter snakkede de sammen og lo.

En af dem sagde:

„Lille-Niels kan nok fortælle noget, men det er ingen Historier, det er kun saadan noget Kommers, som vi har imellem os derhjemme i Lejet!“ —

„Lad os høre det „Kommers“!“ bad jeg.

Den lille sindige Fisker begyndte:

„Ja jeg ska! bare fortælle om Hendrik Stryvens *den nye Baad*. De kender vel nok Hendrik Stryvens? Naa saa De har ikke været i Stabohusene før? Ja saa kommer De der nok, for efter hvad man siger, saa kommer De jo alle Steder. Nej Hendrik Stryven hedder egentlig Hendrik Nielsen, men da vi nu alle sammen hedder Nielsen derhjemme, saa kalder vi ham saadan. Og saa er han ogsaa nemmere at kende. Se han, Hendrik, var jo allerede til Aars og havde brugt sin gamle Baad længe, og den maatte tjene baade Sommer og Vinter og ved Istransporten med — naar der var nogen. Saa tænkte han da og snakkede med os derom, at han nok vilde se at faa sig en ny Baad, for den gamle kunde næsten ikke længer. Hun var skør og gammel baade for og bag, ligesom vi synger om Ellen Margrethe. Og Ellen Margrethe, skal jeg sige Dem, var egentlig hjemmehørende i Odense, men blev købt af et Rederi i Nyborg. Hun var en gammel Brig, men skarp i Bunden ligesom de engelske Kulsløbere, hvoraf mange er velsejlende Fartøjer, endda de ser daarlige ud baade oven Vandet og i Riggen. Jeg har selv faret til Koffardis og set mange af den Slags og

„Glem ikke den nye Baad!“ afbrød Apotekeren.

„Nej. Jeg skal da sige, at Hendrik snakkede længe frem og tilbage med os derom, og vi sagde ham ogsaa alle, at han dog skulde se at faa sig en ny Baad. For nogle Skillinger havde han jo selv lagt hen, og nogle havde han arvet efter sin Bro'r, som døde derinde paa Kina og som saa Konsulen inde i Nyborg

„Jamen Baaden?“ spurgte jeg.

„Nu kommer det. Han kunde altsaa nok lade en ny bygge, og hvad han ikke kunde betale kontant, det vilde nok Baadebyggeren derhjemme i Stabohusene skrive ham for. Naa ja, da vi saa er sammen en Aften i Værtshuset og Baadebyggeren netop er til Stede, saa bliver det da saadan ordnet og foranstaltet, at den næste Dag skal Baaden paabegyndes, og Baadebyggeren gjorde straks et løseligt Overslag, og det kunde da komme paa en tre Hundrede Kroner, lidt over, lidt under, som det kunde falde sig. Men som vi nu gaar hjem om Aftenen og det er Maaneskin, saa gaar vi ned paa Stranden, og dér ligger Hendriks gamle Baad optrukken med Mast og Sejl og alle Redskaber i.

I Grunden er det en rar, gammel Baad! siger saa en af os saadan mere i Tankeløshed end for Plasér. For det var virkelig og havde altid været en god Baad; blot at den nu var gammel, som vi alle kan blive.

Hendrik svarer intet herpaa, men tier ganske stille og spytter kun ud paaskens Tobakssaften af Munden, som han havde for Vane, og siger: Hm! ja.

Naa; vi gik hjem alle og skiltes. Og næste Dag møder en af os Hendrik og spørger ham, om han saa havde været hos Baadebyggeren?

Ja, det havde han da.

Og om han da var begyndt paa Baaden?

Nej, han, Hendrik, havde betænkt, at det dog var en rar gammel Baad, som vi jo ogsaa havde sagt, og naar den fik et Par nye Bord i den ene Side, og en ny Toft over Mastesporet, og lidt Knæer hist og her og saadan lidt Pilleri, saa kunde han magelig hjælpe sig; for Bunden var god! sagde han.

Naa, Baaden var jo hans egen og han havde Lov til at gøre med den, hvad han vilde. Den blev halet op og sat ind, og den fik sine Reparationer, og den blev tjæret og malet og sat i Søen igen, og samme Efteraar forliste han med den paa en Sten.

Nu blev den taget op og sat paa Stranden, og Hendrik vilde have sig en ny Baad. Men da han nu tænkte, at han dog havde kostet den sidste Reparation og det blot var Bunden, som havde faaet et Hui, saa lod han den komme ind i Skuret hos Baadebyggeren, og den fik en ny Bund og en rigtig god ny Køl og blev set godt efter i Snuden, som var vrikket lidt løs, og saa blev den tjæret og malet og sat i Søen igen, og nu var den en rigtig stiv, god Baad, som Hendrik kunde sejle *haardt* med. Det havde han ikke kunnet gøre med den gamle

„Jamen det var jo den gamle!“ rettede Apotekeren.

„Javel! Altsaa han sejlede rigtig *haardt* med den, og saa en Dag i en Byge sejlede han Masten ud af den!“

„Naa!“ sagde jeg. „Det kom allentals ikke Baaden ved?“

„Nej. Men Masten havde taget den nye Masterofte med og flækket Mastesporet, og var med Stumpen gaaet igennem den gamle Side, den, som ikke havde de nye Bord; og kort sagt, det var et svært Havari, og gamle Hendrik blev fisket op af os, og han var jo lidt gnaven, for, hvis blot Masten var gaaet ud til den Side, hvor de nye Bord var, saa vilde der ikke være sket noget!“ sagde han.

„Saa fik han sig altsaa en ny Baad?“ spurgte jeg.

„Nej. For han var nu desperat og gal i Ho'det. Baaden var jo hans egen, og han havde Lov til at gøre med den, hvad han vilde. Den blev halet op og sat ind, og den fik sine Reparationer, og den blev tjæret og malet og sat i Søen igen; men da den kom ud, vilde den ikke flyde!“

„Ikke det!“ sagde Apotekeren. „Hvad vilde den da?“

„Den vilde synke. Den vilde gaa til Bunds; og det gjorde den og-

saa som en Graasten. Alle Forbindinger var løse i den formedeist denne evige Lappen; den trak Vand som et Sold, og den blev ved at trække Vand, og alt hvad Hendrik ventede, at den skulde høre op, saa blev den ved at være læk. Og saa

„Saa fik han altsaa den nye Baad?“

„Nej. Saa døde han. Og vi mente alle, at det var af Ærgrelse over Regningen. For da vi skulde se, hvad han havde betalt, saa var det akkurat fire Hundrede og halvtresindstyve Kroner og syv og tyve og en halv Øre!“

Apotekeren lo. Det var første Gang paa hele Turen, jeg havde hørt ham le hjerteligt.

„Den Historie skulde I skrive op, Folk, og sende ind til Byraadet i — ja I kunde for den Sags Skyld sende den ind til hvilket som helst Byraad eller Borgerrepræsentation i hvilken som helst By!“ sagde Apotekeren.

Folkene lo.

Det var sidste Gang, der blev lét, og sidste Gang, der blev fortalt Historier.

Hvorledes denne Nat gik! Ja, hvorledes gik den? Folkene havde ligget en halv Times Tid, da de begyndte at klage over Smerter i Lemmerne af Kulden og Anstrengelserne. De forlangte at komme i Arbejde igen. Det var drøjt, men det var dog bedre end at ligge stille og blive stive. Peder Rask beordrede da Jollerne frem paany. Det gamle Arbejde blev optaget med at ase og slide, plumpe i, kravle op, bryde Isen, trænge sig frem mod et Maal, som ingen øjnede, som kun Førerens Kompas antydede. Han selv var bestandig forude, bestandig utrættelig, opmuntrende, tilskyndende eller advarende, naar nogen vilde give efter.

„Den, som nu sover ind, han vaagner aldrig mere!“ sagde han til os Passagerer.

Vi tog Haand i med, for saa vidt vi formaaede. Kulden steg. Vi følte allermindst vore Fødder, noget mere vore Hænder, og mest vore Ansigter, hvor Kulden brændte i Kinder, Næse og Øjne. Et Par Gange blev der skiftet Strømper. Det hjalp for en kort Tid; saa blev det næsten værre igen. Folkene arbejdede som Helte. Vi Passagerer ravede fremad som drukne Mennesker. De fleste af os i sløv Tavshed, nogle bandede, en Handelsrejsende, et ganske ungt Menneske, grød af Anstrengelser og Smerter i Hovedet, Grosserereren næsten af Arrigskab.

Da Dagen faldt paa, tog Vinden fat paany. Vi kunde næsten ikke kende hinanden, saa opsvulmede var vi i Ansigtene, og vi kunde knap se ud af Øjnene.

Dagslyset blev stærkere. Den tredje Dag brød frem. Peder Rask standsede og pegede forefter:

„Dér ligger Æbleøen!“ sagde han. „Dér *maa* vi se at komme ind til!“ —

Folkene gav et mat Hurra fra sig. Ingen af os spurgte nu, hvor langt der var til Land. Vi saa' den lille Ø med Skov eller Bakker forude over den hvide Ismark med sine Huller, Revner, Rønder og sammenskruede Forhøjninger. Vi *skulde* frem.

Vi var udmattede af Vaagen, Anstrængelser, Sult og Tørst. Den sidste var næsten den værste. Vi prøvede paa at tage Is i Munden, men Isen brændte kun Tungen. Min Mave knurrede, mine Øjne glødede og jeg følte en Prikken i Albuer, Knæer og Kinder, som i Begyndelsen havde noget af en kildrende Fornemmelse ved sig, men sluttelig gik over til ulidelig Smerte.

Jeg saa' til Siden. Jeg saa' en By med Kirketaarn, Husgavle og Skibsmaster. Jeg troede, at Kulden og Lysbrydningerne forvildede mig, og spurgte med hæst og tyk Stemme vor Fører, om det var saa.

„Nej, det er ganske rigtig Bogense paa Fyns Nordland!“ svarede han.

„Bogense?“ stønnede Grosserereren. „Kan vi da ikke komme dertil?“

„Det er dobbelt saa lang Vej, som til Æbleøen,“ sagde Peder Rask. „Men jeg tænker, at de nu har observeret os inde fra Byen og sender Læge og Proviant til Øen for at modtage os!“ —

„Læge!“ Jeg gentog for mig selv dette Ord og tænkte paa Koldbrand og Amputationer. Men navnlig dvælede jeg ved Ordet Proviant.

„Skulde der slet ikke være nogle Tvebakker eller noget som helst andet tilbage i Lommerne?“ spurgte jeg paa maa og faa omkring mig.

Spørgsmaalet blev grebet næsten i Luften. Man begyndte at ransage ikke blot sine egne men ogsaa Næstens Lommer. En greb fat omkring Grossererens Pels og befølte ham.

„Han har!“ raabtes der. „Han har gernt noget!“

Den stakkels Mand blev næsten kastet omkuld trods hans ivrige Benægtelser. Menneskene er ikke høflige, naar de kommer paa Sultkur, og medens de rent dyriske Drifter stiger, daler de sædvanlige Sædvaner.

„Men saa slip dog! Jeg forsikrer ... jeg ... jeg ... det er ingen Ting. De tager fejl!“

„Op med det!“ blev der raabt.

Man trak to smaa Poser frem. Finderen holdt dem hoverende i Vejret.

„Er det Gryn?“ blev der spurgt.

„Det er Guanoprøver!“ sagde Grosserereren ganske udmattet.

Man blev stukøret. Men man lo ikke. Der var ikke længer nogen, som var oplagt til Spøg.

Nu traadte Peder Rask til:

„Vi maa nu snart have naaet den faste Is omkring Øen,“ sagde han. „Saa snart vi har naaet den, saa er der en Mil i Land, men saa vil jeg spørge Passagererne, om de ikke nu vil kaste Overtøjet og hjælpe med ved Jollerne, thi Mandskabet kan snart ikke længer?“ —

„Jo, jo!“ raabte vi. „Lad os bare komme frem.“

Og vi naaede den faste Is. Det var da Middag. Vi kastede Rejsetøjet af, og tog fat med Opbydelse af vore sidste Kræfter. De strakte ikke vidt. Vi opdagede, efter to Timers Halen og Skyden i Jollerne, dels at den „faste“ Is som sædvanlig ikke var saa aldeles fast, dels at den frembød utallige Ujævnheder og Forhindringer selv dér, hvor den var fast. Kun Smedesvenden holdt ud. Vi andre tog atter Tøjet paa. Vi kunde umuligt mere; vi kunde kun ved dette Forsøg danne os et Begreb om, hvad Slags Arbejde det var for Folkene, og hvad det allerede havde kostet dem.

„Her, Peder Rask,“ sagde Apotekeren, som nu hostede i et væk. „Hvis vi skal komme i Land i Aften — og det viide min Hoste slet ikke have noget imod — kan vi saa ikke overlade en Jolle og alle disse Brevsække her til deres egne stille Betragtninger? De véd, at man undertiden ofrer det mindre for at frelse det mere, og en Nat til paa Isen tror jeg ikke ...!“

„Vorherre bevares!“ raabte Grosserereren. „De vil da ikke lade Posten gaa tabt?“ —

Jeg er saa ubeskeden at regne mig selv og det øvrige Selskab for mere end alt dette Papir. Vi véd — i hvert Fald til Dels — hvad vi selv indeholder, men om disse Sække kan vi kun have højest løse Formodninger. Om saa var, kunde vi jo sprætte dem op og tage alle Pengebreve og rekommanderte Breve paa os. Det er altid de færreste. De øvrige Epistler kan vist uden Skade blive liggende. Vi er vel alle — her saa' han sig om — hæderlige Folk, og for øvrigt kunde jo Hr. Seminaristen tage os i Ed!“

Peder Rask svarede rolig:

„Hvad der er bleven lagt i Jollerne, det bliver liggende, og hele Toget bliver sammen, saa længe der er nogen Mulighed for at holde det sammen: Joller, Mandskab, Passagerer og Gods!“

„Jeg bøjer mig!“ sagde Apotekeren.

„Altsaa frem efter, Folk!“ kommanderte Føreren.

Vi tumlede, slingrede og ravede os frem. Hvert Øjeblik snublede en, faldt, blev liggende, rejste sig eller blev rejst op. Hvis jeg i det

hele taget havde kunnet tænke paa noget, saa kunde jeg nu tænke paa Tilbage-toget fra Rusland — kun med den Forskel, at dér blev de faldende som Regel liggende.

Seminaristens Næse blødte. Smeden havde store Blæser i Ansigtet „desformedelst at han var vasket saa mange Gange, siden han sidst havde været i Arbejde“. Apotekeren erklærede, „at hvis han slap med Livet efter denne Tur, saa vilde han aldrig gaa med Tørklæde mere for at beskytte sin Hals!“

Jeg selv var halvt forvildet. Til Slutningen svævede alt, Joller, Mandskab, Medrejsende, Isen, Luften og den efterhaanden fremvoksende Ø som en bølge Taage for mine Øjne.

Jeg plejer aldrig at nærme mig selv det allerubetydeligste fremmede Sted uden at have hele en videbegærlig rejsendes fulde friske Nysgerrighed ved Synet.

Vi nærmede os Øen; det mere følte end saa' jeg. Men jeg havde ikke Spor af Interesse for den. Jeg bevægede mig frem, fordi de andre bevægede sig frem, jeg havde haft ulige mere Lyst til at blive liggende de Gange, hvor jeg gled og faldt paa Isen, men jeg vidste, at der altid kom en Mand med et stort Skæg og nogle klare, lysegraa, en lille Smule af Vinden medtagne Øjne og pirrede mig op. Jeg lystrede min Herre.

Paa denne Maade bliver Dyr dresserede. Nu vidste jeg det.

Og paa denne Maade satte jeg — tillige med de andre — Foden paa fast Land, netop som Skumringen faldt paa. Der var stadig denne Taage for mine Øjne. At det var fast Land, vi traadte paa, blev sagt rundt omkring mig. Selv følte jeg lige saa lidt ved at betræde Sneen her paa Stranden, som ved at træde paa Isen derude over Søen; jeg følte nemlig aldeles intet til mine Ben fra Knæene af og ned efter.

Igennem Taagen saa' jeg venlige Folk, der stod ved Vogne og bød Spise- og Drikkevarer frem. Jeg saa' Mandskabet og alle Passagerer — alene med Undtagelse af Peder Rask — kaste sig som Ulve over, hvad der ræktes. Jeg har rimeligvis selv gjort det samme. Jeg véd med Sikkerhed, at jeg fik noget ned igennem min Hals, og at det først brændte og siden oplivede. Jeg saa' ogsaa en Mand, som vistnok har været Lægen, bevæge sig ivrig frem og tilbage mellem os, ider han, understøttet af den stedse uforanderlige Peder Rask, formanede til først og fremmest at faa tørt paa Fødderne, og dernæst til at holde Maade med Nydelserne.

„Ja præk De kun!“ sagde Apotekeren. „Maven er stærkere end Hovedet, Tarmene sætter sig op imod Hjernen!“

„Hvad behager?“ spurgte Lægen.

„Intet. Jeg er bare sulten og nøderdrægtig forkølet!“ svarede Apotekeren.

Saa kom jeg op paa en Vogn og fandt mig noget efter i en Hølade, delvis oplyst af Vognlygter.

Her var hele Mandskabet og Størstedelen af de rejsende samlet. Folk gik omkring imellem os med Uldtøj og Linned, og nu blev der skiftet fra inderst til yderst.

Det faldt mig slet ikke ind at søge efter en Kækkeovn. Varmen vendte efterhaanden tilbage her i Høet, efter at Tøjet var skiftet og efter at et reglementeret Maaltid var indtaget. Og — ah hvor det var dejligt at strække sig!

„Der er nogle gaaet ind i Husene her omkring.“ sagde Peder Rask, som sad paa sine Brevsække. „De vil nok tæs op ved Ilden, men de vil fortryde det i Morgen!“

Det gjorde de nok ogsaa. Lægen i Bogense fik Praksis; men det var ubehageligt for Patienterne.

Og saa kom Natten. Det blev ikke nogen uafbrudt Søvn, for enten vaagnede man selv op ved Smerter i Lemmerne, eller man vaagnede ved at høre de andre vaande sig. Det var næstendels som et Lasaret. Og Vinden tudeede udenfor den lune Lade, og Apotekeren, Seminaristen og jeg kom til at se paa hverandre ved Lygteskæret.

„Hvad mener De nu om at være paa Isen i Nat?“ spurgte min Sidemand.

„Jeg takker!“ svarede jeg.

„Vorherre hjælp os dog!“ sagde Seminaristen.

„Ja, han kender sine!“ nikkede Apotekeren.

Og saa faldt vi i Søvn.

Ved Frokosten næste Dag var der betydelig Bedring i den lille Lejr. Peder Rask havde faaet sine Brevsække sendt af Sted til Fastlandet, og Landmanden var kørt med paa samme Slæde. Nu havde Føreren kun Jollerne og Mandskabet at sørge for.

„Ja vi maa vel holde en Dags Rast endnu?“ spurgte han med sit stille Smil omkring sig.

„De skal ikke forivre Dem for min Skyld!“ sagde Apotekeren.

Folkene lo. De behøvede ikke at sige noget. Anstrengelserne stod endnu at løse paa alle de vejrslagne, stærkt rødmussede Ansigter.

Vi forsøgte paa at spadsere lidt, men vi vendte snart tilbage til vor Lade. Benene vilde ikke rigtig følge med endnu.

Ved Middagstid tittede efterhaanden nysgerrige Piger, Koner og Børn ind til os. Baade med de første og de sidste skæmte Fiskerne i deres godlidende, syngende Sprog.

Da Middagsmaden var spist, rejste Apotekeren sig og trak Peder Rask med sig. De kom lidt efter tilbage med en dampende Bolle, en Slev og en Bakke med Glas.

Apotekeren holdt en Tale og drak selv Folkene til.

De var nu snart fuidstændig „optøet“, forklarede de.
 Saa var der en iblandt dem, der tog sin Skraa — Apotekerens
 ud af Munden og sagde:
 „De fynske Pigers Skaal!“
 Og saa sang han:

Den Gang da jeg var ung, aa ja,
 Og fo'r til Koffardis
 Paa England og Amerika,
 Og Kina ligervis —
 Hiv ind, hiv ind i Trossen, Gutter, lad det faa en Ende,
 Og sæt i Toppen Flaaget, Gutter, at de kan os kende —
 Saa hev vi rundt og sprang,
 Og bedst vi var i Gang,
 Saa stemmed Tømmermanden op
 De fynske Pigers Sang.

I England og Amerika,
 Og hvor vi ellers kom,
 Der var saa mange Pigebørn,
 Hvad Kant vi saa' os om —
 Men alle dem, vi saa',
 De kunde ej forstaa
 Det Sprog, vi snakkede; det kan
 De fynske Piger smaa.

I Portugal og Spanien
 Der var det rent besat,
 For disse sorte Tingester
 De vilde ha' os fat —
 De vimsed om og sprang,
 Saa Trøjen blev os trang;
 Men vi jog dem paa Porten med
 De fynske Pigers Sang.

Og hver Gang vi paa Siden kom
 En udenlandsk Galej,
 Og Skuden gired af sin Kurs
 Og lystred Roret ej —
 Saa bytted vi vor Skraa,
 Og gav dem at forstaa,
 At vi var nok forlibt, men i
 De fynske Piger smaa.

Og saadan kom vi hjem igen,
 Og dér vi blive vil,
 For der er vore Pigebørn,
 Og dem vi passer til —
 Vi hev, saa Sveden sprang
 og Trossen med, den Gang
 Da vi kom hjem og stemmed op
 De fynske Pigers Sang.

Og de er bare Trofasthed,
 Paa dem vi stole tør,
 Og de har saadan Øjne blaa
 Og Haar saa gult som Hør —
 Og dem kan vi forstaa,
 Og vi kan Bryllup faa
 Med dem og mange Drengbørn
 Og fynske Piger smaa.

Og er jeg ikke ung som før,
 Og er snart Visen endt,
 Og trænger Skroget til en Pæl
 Og er den vel fortjent —
 Hiv ind, hiv ind i Trossen, Gutter, lad det faa en Ende,
 Og sæt i Toppen Flaget, Gutter, at de kan os kende —
 Jeg bli'r dog ung og lang
 Og væver nok en Gang
 Endnu, saa tidt jeg stemmer op
 De fynske Pigers Sang.

Vi sang det sidste om igen, og saa sagde Apotekeren:
 „Ja vær's'god og hil's!“
 „Fra os med!“ sagde vi alle.
 Peder Rask tog Glasset og takkede:
 „Paa en bedre Tur videre, hvorhen det saa gaar — og ingen Af-
 drift!“ ...
 Peder Rask blev Dannebrogsmænd efter denne Tur. Han var rid-
 derlig anlagt, som man vil have set.

